

Βιβλιομετρία

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΚΕΡΚΥΡΑ

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση.

Πίνακας περιεχομένων

1. Περιγραφή μαθήματος.....	4
2. Ενότητες μαθήματος.....	4
3. Σκοπός – Στόχοι – Μαθησιακά αποτελέσματα	4
4. Εγγραφή, Υλικό και Επικοινωνία.....	5
4.1 Εγγραφή.....	5
4.2 Υλικό	5
4.3 Επικοινωνία	5
5. Επιτυχής παρακολούθηση μαθήματος.....	5
6. Επαναληπτική εξεταστική	6
7. Ενδεικτική βιβλιογραφία	6

1. Περιγραφή μαθήματος

Το μάθημα ασχολείται με με την ποσοτική ανάλυση της επιστημονικής και τεχνολογικής βιβλιογραφίας. Εξετάζει τις βασικές έννοιες, τις τεχνικές και θεωρητικές θέσεις, τα εργαλεία της έρευνας, τις ιστορικές εξελίξεις, τις πηγές των δεδομένων καθώς και τις σύγχρονες προεκτάσεις του εν λόγω υποπεδίου της επιστήμης των πληροφοριών.

Το εργαστηριακό μέρος του μαθήματος πραγματοποιείται σε εξοπλισμένο εργαστηριακό χώρο που εξασφαλίζει τη δυνατότητα πρόσβασης των σπουδαστών σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές και ειδικό λογισμικό. Εστιάζει στον σχεδιασμό βιβλιομετρικής ανάλυσης και την εφαρμογή της στην επιστημονική έρευνα. Έτσι οι φοιτητές αποκτούν μια ολοκληρωμένη και ρεαλιστική αντίληψη των εφαρμογών της βιβλιομετρίας στην έρευνα (TABM, 2021).

Ωρες διδασκαλίας / εβδομάδα: Θεωρία 3 ώρες, Εργαστήριο 1 ώρα. 5 ECTS.

2. Ενότητες μαθήματος

- Εισαγωγή στη βιβλιομετρία. Σύνοψη παρουσίαση των θεματικών εννοιών και της διάρθρωσης του μαθήματος
- Νόμοι της βιβλιομετρίας
- Το περιεχόμενο της βιβλιομετρίας
- Βιβλιογραφία -βιβλιογραφικές αναφορές και παραπομπές
- Εργαλεία καταγραφής επιστημονικών αναφορών και μέτρησης
- Εργαλεία καταγραφής επιστημονικών αναφορών και μέτρησης
- Βιβλιομετρική ανάλυση (Ανάλυση βιβλιογραφικών παραπομπών, ανάλυση ζευγών παραπομπών και λέξεων, ανάλυση περιεχομένου)
- Προσδιορισμός και υπολογισμός δεικτών
- Ανάλυση αναφορών
- Βιβλιομετρικοί Χάρτες
- Altmetrics
- Μοντέλα βιβλιομετρικής ανάλυσης
- Εφαρμογές της βιβλιομετρίας στο Web

3. Σκοπός – Στόχοι – Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να βοηθήσει τους φοιτητές να συμμετέχουν σε βιβλιομετρική ανάλυση δεδομένων, να προχωρούν σε εκτιμήσεις προκειμένου για λήψη ορθών αποφάσεων, στο πλαίσιο της σύγχρονης επιστημονικής έρευνας.

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

- η γνώση και κατανόηση των νόμων της βιβλιομετρίας
- η χρήση και το περιεχόμενο της βιβλιομετρικής ανάλυσης
- ο προσδιορισμός και υπολογισμός των δεικτών της βιβλιομετρίας
- η ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικών με την χρήση εφαρμογών της βιβλιομετρίας στο Web
- η γνώση και κατανόηση των μοντέλων βιβλιομετρικής ανάλυσης στο Web.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών στο μάθημα ο φοιτητής/τρια θα μπορεί να:

- κατανοεί τι ακριβώς είναι η βιβλιομετρία
- αντιλαμβάνεται τι μετράει η βιβλιομετρική ανάλυση
- διεξάγει μια βιβλιομετρική ανάλυση
- εντοπίζει για ποιους ακριβώς λόγους είναι σημαντική η βιβλιομετρική ανάλυση, ποια η συνεισφορά της και ποια η μετεξέλιξή της.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του Εργαστηρίου του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

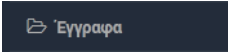
- προχωράει σε εύρεση και ανάκτηση αναφορών
- χρησιμοποιεί εργαλεία αναφορών και μέτρησης
- ακολουθεί έναν πρακτικό οδηγό κατασκευής και χρήσης βιβλιομετρικών δεικτών και νόμων
- περιγράφει παραδείγματα χρήσης συνδυασμού δεικτών επιρροής περιοδικών
- εντοπίζει βιβλιομετρικές μεθόδους στον Παγκόσμιο Ιστό.

4. Εγγραφή, Υλικό και Επικοινωνία

4.1 Εγγραφή

Οι φοιτητές/τριες που θα παρακολουθήσουν το μάθημα, θα πρέπει να προχωρήσουν σε εγγραφή, στη θέση <https://opencourses.ionio.gr/>, στο μάθημα με όνομα "Βιβλιομετρία (DALSI39)".

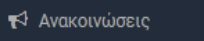
4.2 Υλικό

Στον φάκελο του μαθήματος, στην καρτέλα υπάρχει υλικό για τη Θεωρία και το Εργαστήριο αντίστοιχα, καθώς και σχετική Βιβλιογραφία.

Για τις ασκήσεις του Εργαστηρίου θα χρησιμοποιηθεί:

- επεξεργαστής κειμένου (π.χ. MS word, Writer-Open Office <http://www.openoffice.org/el/>)
- λογισμικό ή online εφαρμογή μετατροπής κειμένου σε μορφότυπο φορητού εγγράφου PDF (π.χ. <https://smallpdf.com/word-to-pdf>)
- το ελεύθερο λογισμικό Publish or Perish (<https://harzing.com/resources/publish-or-perish>)
- λογισμικό επεξεργασίας οθόνης (π.χ. <https://app.prntscr.com/en/index.html>)
- λογισμικό συμπίεσης δεδομένων (π.χ. <https://www.7-zip.org/>)

4.3 Επικοινωνία

Για τυχόν ζητήματα του μαθήματος που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, η ενημέρωση θα γίνεται **αποκλειστικά** μέσω της πλατφόρμας. Ως εκ τούτου καλείστε να παρακολουθείτε **συχνά** την ενημέρωση του μαθήματος, στον φάκελο .

5. Επιτυχής παρακολούθηση μαθήματος

Η παρακολούθηση του μαθήματος θεωρείται επιτυχής όταν συγκεντρωθεί τουλάχιστον το 50% της βαθμολογίας.

6. Επαναληπτική εξέταση

Εάν η παρακολούθηση του μαθήματος δεν θεωρηθεί επιτυχής, επαναληπτική εξέταση είναι δυνατή τον ακόλουθο Σεπτέμβριο, εκτός και εάν υπάρξει διαφορετική ανακοίνωση. Δεν είναι δυνατή η κατοχύρωση βαθμολογίας του μαθήματος.

7. Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Παπαβλασόπουλος, Σ. (2015). *Βιβλιομετρία*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/4755>
- Γκίνης, Ε. (2014). *Ιστοσελίδα αξιολόγησης ερευνητών* [Διπλωματική εργασία, Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων, Πανεπιστήμιο Πειραιά]. Διαθέσιμη στο <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:qzYhpurIdY EJ:https://dione.lib.unipi.gr/xmlui/bitstream/handle/unipi/6725/Gkinhs.pdf%3Fsequence%3D1%26isAllowed%3Dy+&cd=4&hl=el&ct=clnk&gl=gr&client=firefox-b-d>
- TABM (2021). *Πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών Τμήματος Αρχαιονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο*. Διαθέσιμο στο <http://tab.ionio.gr/el/undergraduates/courses>
- Χαλεπίογλου, Α. & Παπαβλασόπουλος, Σ. (2022). *Βιβλιογραφικός οδηγός βιβλιομετρίας*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/8434>
- Harzing, A.W. (2007). *Publish or Perish*. Available from <https://harzing.com/resources/publish-or-perish>
- Hirsch, J. E. (2005). An index to quantify an individual's scientific research output. *Proceedings of the National academy of Sciences*, 102(46), 16569-16572.
- OECD and SCImago Research Group (CSIC) (2016), *Compendium of Bibliometric Science Indicators*. OECD, Paris. Accessed from <http://oe.cd/scientometrics>.